

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

80. An liceat plura habere beneficia simul.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De accipiente beneficia.

CAPVT LXXIX.

Necessaria sunt duo accipienti beneficia. Vnum est aptitudo subiecti. Alterū, debitus modus. Circa prius, Concil. Trid. sess. 22. c. 4. statuit, vt non habeat beneficia, nisi qui iuris conditiones habet.

Harum autem prima est, vt sit clericus; qui enim saltem primam tonsuram non habet, non potest, absque speciali Papæ facultate, habere beneficium.

Secundò, vt sit ex legitimo matrimonio; nec enim illegitimus absque dispensatione potest accipere beneficium.

Tertiò, vt sit legitimæ ætatis; cap. cum in cunctis, de elect. determinatur ætas in Episcopo, vt attingat trigésimum annum; in Curato, vt attingat vigésimum quintum. In Concil. verò Trid. sess. 23. c. 6. assignatur ætas aliorum beneficiorum simplicium, vt sit quatuordecim annorum. Sine hac autem ætate, beneficij collatio nulla est, citra dispensationem.

Quartò opus est, vt non sit iuris impedimentum, puta, irregularitas, excommunicatio, & alia huiusmodi.

Quintò, vt sit dignitas, quæ in tribus prædictis sit, scientia, morum rectitudine, & aptitudine in officium, quæ in pueris licet actu non sit, sufficit esse in probabili spe.

Sextò, vt non habeat aliquot beneficium: qui enim vnum habet, non potest alterum accipere, sine dispensatione. Occasione huius, de beneficiorum pluralitate aliqua oportet considerare, quæ tam pœnitentibus, quàm Confessorijs necessaria sunt.

An liceat plura habere beneficia simul.

CAPVT LXXX.

Plura beneficia habere, est de eorum numero, quæ mala sunt, tamen possunt bona fieri, si aliquibus bonis circumstantijs copulentur. Explico; sunt aliqua, quæ ex se mala sunt, & numquam possunt fieri bona, vt mentiri, quocumque modo, & sine quis mentiatur, semper peccat. Non est huiusmodi, plura habere beneficia: nam aliquando licitum est, & bonum.

bonum. Alia sunt, quæ ex se indifferentia videntur, nec mala nec bona, nisi sine determinantur, vt ambulare. Quædam ex se mala videntur, tamen cum aliquibus circumstantijs bona sunt, vt occidere hominem, malum sonat statim, tamen si fiat modo aliquo, puta, in propriam defensionem, aut in Reipub. utilitatem, bonum est. Huiusmodi est hoc, plura habere beneficia, malum simpliciter est, quamuis, cum quibusdam circumstantijs, bene fieri possit. Statuamus ergo primò, quare malum secundum se sit.

Huius autem rationes multæ sunt.

Primò, quia priuatur Deus cultu suo; magis enim per plures ministros, quam per vnum colitur.

Secundò, priuatur ecclesia suo iure: dum enim plura beneficia vnus vsurpat, ecclesia caret suis ministris, & sic destruitur.

Tertiò, fit iniuria alijs dignis, qui beneficio priuantur, dum vnus plurimum loca occupat.

Quartò, videtur contra rationem naturalem; nam vnum membrum vnum habet corporis officium, & vnus minister vnum debet habere officium. Vnde Gregorius, distinct. 89. capit. singula, ita statuit, vt singuli singula haberent beneficia.

Quintò, datur locus ambitioni, dum vnus non contentus his, quæ habet, plura habere anhelat.

Sextò, pereunt studia bonarum literarum; nullus enim studio scripturæ sacræ incumbit, sed scientijs humanis, de pane lucrando, quia vident se non posse vllum pro merito consequi beneficium. Non ergo dubium est, quin malum sit secundum se, plura beneficia vnum possidere.

Quando liceat plura habere beneficia.

CAPVT LXXXI.

Non est ita malum, plura beneficia habere, quin liceat, causis rationabilibus, ea retinere. Causæ autem istæ, quæ hominem in conscientia tutum faciunt, per tres sequentes regulas explicantur.

Prima est, licitum est, in casibus iure concessis, plura retinere beneficia, etiam curata. Pro declaratione aduerte, aliter se habere ius ante Concil. Trid. aliter post. In antiquo iure